אינהו פטרי אדם אדם פטר בהמה בהמה

פטרה דכתיב וקח את הלוים ¢תחת בכור בבני

ישראל ואת בהמת הלוים תחת בהמתם אמר

אביי הכי קאמר כהנים ולוים פטורין בהמתם

מקל וחומר יו אם הפקיעה בהמתם של לוים

בהמה של ישראל במדבר דין הוא שתפקיע

את של עצמן א"ל רבא והאס פטרו אינהו

קתני ועוד אם איתא אפילו מבכור בהמה

מהורה נפטרו אלמה תנן ילא נפטרו מבכור

בהמה מהורה אלא מפדיון הבן ופמר חמור

אלא אמר רבא הכי קתני פ אכהנים ולוים

₪ פמרו הן עצמן מקל וחומר אם הפקיעה

קדושתן של לוים קדושת של ישראל במדבר

לא יפקיע את של עצמן אשכחן אדם בחמה

ממאה מנלן אמר קרא ²אך פדה תפדה את

בכור האדם ואת בכור הבהמה הממאה תפדה

כל שישנו בבכור אדם ישנו בבכור בהמה

ממאה וכל שאינו בבכור אדם אינו בבכור

בהמה ממאה אמר ליה רב ספרא לאביי לדידך

ראמרת בהמתם בן לוי דהוה ליה שה דאפקע ליפקע זו דלא הוה ליה שה זודליפקע לא ליפקע

בין לדידך בין לרבא בן חדש דאפקע ליפקע

פחות מבן חדש דלא אפקע לא ליפקע לויה

לא תיפקע אלמה ∘אמר רב אדא בר אהבה

בלויה שילדה בנה פמור מחמש סלעים הא

לא קשיא כדמר בריה דרב יוסף משמיה

דרבא דאמר פטר רחם בפטר רחם תלה

רחמנא ואהרן שלא היה באותו מניז לא

ליפקע דתניא למה נקוד על אהרן שבחומש

הפקודים שלא היה באותו מנין אמר קרא

הלוים הוקשו כל הלוים זה לזה כהנים מגלן

. כדרבי יהושע בן לוי °דאמר ר' יהושע בן לוי

בעשרים וארבעה מקומות נקראו כהנים

לוים וזה אחד מהן יוהכהנים הלוים בני צדוק

ב א מיי׳ פי״ל מהל׳ בכורים הל"ט טוש"ע יו"ד סי' שה סעי' יח:

סערי יה: יג ב מייי שם [הל"י] והלי"א טוש"ע שם:

שימה מקובצת

אם הפקיעה בהמתן וכו׳ פי שהלוים הפקיעו פטר חמור: י. מ כהנים ולוים פטרו עצמן g כתנים ורווים פטרו צצמן מק"ו. וא"ת בלא ק"ו תיפוק ליה מחשובת ריב"ז להגמון וכו" כן מצאתי וע"כ צריך לומר הכי והאמת כן דאל"כ קשו קראי אהדרי וי"ל דמילתי דאתיא בק"ו טרח וכתב לה קרא א"ג מפני שאמת הדבר דהפקיעו עצמן מכח ק"ו דהכא תירץ לקמן הכי ילא קשה קראי אהדדי ע״כ תוס׳ חיצוניות ל) באדם י"ל קו' מצינו ישנויי אלא דישראל לחודי עכ״ל לפי שמקצתן פטרו הלוים ומקצתן הוצרכו לפדות עצמן אבל בכורי הלוים שכולן פדו את עצמן לא הוזקק למנותן תוס׳ בצמן א החזקק למנחון חוט הרא"ש ז"ל כך מצאתי כתוב על הגליון ולא ידעתי את מקומו היכן חניותו: גז הפקיעה קדושה וכו' צ) ועוד נגזה דאי איתא דחמור^י הלוים היו תחת פטרי חמורי ישראל ה"נ דהוה אמרי׳ ה"ו וכמו גבי הלוים שפטרו ה"ו קרו רכמו גבי הקרים שפטור בכורי [ישראל] אבל כאן שה של לוים הפקיע פטרי חמוריהם ולא הפקיע חמור וטעמא דאביי דלא עביד ק״ו בבהמה טהורה י״ל דלא שייך ק״ו במידי דקדוש קדושת הגוף ועוד דמשמע בפי״ החומש דבהמות טהורות של ישראל לא נפטרו ובהמת הלוים תחת בהמתם בשה של לוים תחת פטרי חמורים של ישראל האמר ולא תחת בכור בהמה קאמו ולא ומות בכון בחמות טהורה וניחא השתא הא דנקט לקמן [שה אחד] של בן לוי פטר כמה פטרי חמורים של ישראל ולא נקט פטרי טהורות של ישראל והא דקאמר הכא אם ישראל מבכור בהמה טהורה נמי נשירו יש לפרש בדוחק דהקשה לאביי כיון דעבדת ק"ו אע"פ שלא פטרו חמוריהם את חמורי שראל אלא שה הוא דפטרן א״כ" ישראל אלא שה הוא דפטרן א"כ נמי נימא ק"ו לבהמה טהורה דאם הפקיע שה את החמורים יפקיעו את עצמן. תוס' כתיבת יד: זן דלא הוה ליה שה לא לפקע, קשה לי מאי פריך דלא יראב. הוה ליה שה לא לפקע נימא דאין הכי נמי ולא דבר הכתוב בככורי בהמת הלוים אותם שלא היה להם שה כמו שלא דבר הכתוב בבכורי הלוים אלא שמתוך המנין של לוים אנו . למידיו שקדושת לוים הפקיעה שלא היה לו שה באותה שעה שלא היה לו שה באותה שנה לא הוא ולא זרעו לדורותיו ומתני סתמא קתני הלוים פטורים והשתא מיתרצא נמי פירכא קמייתא דאפי׳ אם הפקיעה בהמת לוי את בהמת לוי אחר אפי' הכי פריך שפיר לדורות. ע"כ תוס' הרא"ש ז"ל: סן ועוד. כי איתא דדרשינן ק"ו וכו׳ הפקיעה בהמת ישראל הטהורה כך פי׳ בקונטרס. משמע שר"ל דהא דקאמר לא נפטרו מבכור בהמה טהורה היינו עכשיו אבל במדבר נפטרו הכא עכשיו אבל במובר נפסוד הכא וא"ת וכר. תוס׳ חיצוניות וא"ת א"כ מאי קאמר ר' חנינא לקמן שה אחד של בן לוי פטר כמה פטרי חמורים וכו' הוה מצי למימר כמה פטרי שיים וי״ל משוח דאחא לפרושי

דין הוא שתפקיע את של עצמן גרס ואי גרס שתפקע לא גרס את: והא פמר אינהו קתני. מרישה דקתני והכהנים והלוים פטורין לה קשה מידי דחיכה לפרש פטורין מלקדש פטרי חמוריהן קאמר ולא פטורין הן עצמן אבל פטרו אינהו: ועוד אם איתא. דדרשינן ק"ו כן גבי בהמה מבכור בהמה משמע פטרו טהורה ליפטרו לוים דהא בהמה דידהו הפקיעה בהמת ישראל הטהורה וא"ת

א"כ לקמן דנקט שה א' של בן לוי פטר כמה פטרי חמור של ישראל אמאי לא נקט בהמה טהורה דליכא למימר דבבהמה טהורה לא פטר שה אחד כמה בכורות דטהורות דישראל אלא דוקא בפטרי חמור אבל בטהורה מנו אחד כנגד אחד ^{ט)} דקאמר מה שפטרו בהמת לוים של ישראל ביו טמאה ביו טהורה מבהמת תחת בהמתם נפחא ליה לקמן בהמה אחת תחת בהמות הרבה משמע בין טמורה "י"ל ר חנינא דלקמן נקט מה שיכול לנהוג עכשיו עוד יש לפרש "א מסנימין דלקמן אמא מה טעם פולה וחוזר ופולה משום לשה אחד של בן לוי פטר כמה פטרי חמור של ישראל במדבר אבל מה שפטר שה אחד של בן לוי במדבר כמה בכורות דטהורה של ישראל לא נהג אלא באותה שעה דעכשיו אין להם פדיון אלא יש בהן קדושת הגוף וא"ת ואביי מאי קסבר אמאי לא עבדי ק"ו בטחורה י"ל קסבר לענין טחורה שיש בהן קדושת מובח לא שייך למימר פוטרין את של עלמן מק"ו דפוטרין של ישראל דכהנים ולוים קרובים לגד מובח יותר משל ישראל: אם הפקיעה קדושה של לוים בו'. וא"מ מאי ק"ו הוא זה והלא פשוטי

הלוים הפקיעו בכורות ישראל אבל בכורי לוים לא הפקיעו כלום כדלקמן והיכי עביד ק"ו בבכור של לוים שלא מלינו שהפקיעו שום דבר י"ל הכי דייק ק"ו ⁰ קדושת לויום שהלוי הפחיע הדושת בכורות ישראל ח"כ לוי בכור דין הוא שלויות שלו יפקיע עלמו וכן פ"ה ולהכי קאמר לקמן דאין בכור מפקיע בכור ^{מ)} לויות של לוי אין מפקיע שתי בכורות של עלמו ובכורות של ישראל וא"ת מ"ט דרבא דלית ליה ק"ו דאביי דבהמה והלא ק"ו גמור הוא ופ"ה היינו טעמא דלא דרשי ק"ו גבי בהמה[©] דאילטריך לאקושי בכור בהמה טמאה לבכור אדם לגמורי כל שאינו בבכור אדם אינו בבכור בהמה טמאה כדלקמן ש"מ גבי בהמה ם) לא אתייהב למדרש ק"ו ואין הלשון משמע כפירושו דמדקאמר אשכחן אדם בהמה טמאה מולן משמע דאינטריך הקישא לאגמורי אבהמה טמאה ולא לגלויי אטהורה דלא עבדי ק"ו ועוד דדילמא אילטריך הקישא לכדדרשינן לקמן בשמעתא דבכור בהמה טמאה לא תחלוק בו בין לדורות

בין באותה שעה בשה ולדורות נמי נפקא מינה כההיא דרשא דגמרי מינה פודה וחוזר ופודה כמו שפטר במדבר שה אחד של בן לוי כמה פטרי חמור של ישראל ועוד איצטריך לר' אליעזר דדריש בסוף פרקין (יב:) מה בכור אדם חייב באחריותו אף בכור בהמה חייב באחריותו ונ"ל היינו טעמא דרבא דדווקא באדם שקדושת לויה גורמת הפקעת בכורה שייך לעשות ק"ו אבל בבהמה שאין קדושת השה של לוים גורמת הפקעת בכור בהמה דאין בו קדושה לא שייך למיעבד ק"ו: דיין הוא שתפקיע של עצמו. פ"ה לרבא פוטרין דמתנימין איירי בפדיון הבן וקשה

ולדורות דבפטר חמור ש' עסקינן ופר"ת, ה"ק מתניתין כהנים ולוים פטורין מפדיון פטר חמור מה טעם דהם עצמן פטורין מק"ו לכן שמעינן בהמה טמאה מדאסתש לאדם ולשון הכי קאמר ק"ק לפי' זה: דלא הוה דיה שה דאפקע דא דפקע. וא"מ מ"מ ק"ו מיהא אימא אם פטר שה של כן לוי פטרי חמורים של ישראל כ"ש^{פי)} (מ"מ) של שאר לוים שלא היה להם שה וי"ל אין זה ק"ו ⁵⁾ לא אמר הכמוב לקחם בהמה של לוי זה מחם בהמה של לוי אחר אלא מחם בהמם ישראל ומ"מ בדידיה כשיש לו עבדינן ק"ו: בן חדש דאפקע דיפקע. לא קאמר בלוי בכור בן חדש דאפקע דיפקע. לא קאמר בלוי בכור מוקא בכור מקיע בכור מקיע בכור אלא ה"ק בן חדש דיש כח ללויות שבו להפקיע בכורות ישראל ליפקע בכורת עצמו כיון שכיוצא בו בפשוט מפקיע בכורות ישראל אבל אותו שהיה פחות מבן חדש באותה שעה לא תפקיע בכורת של עצמן ואע"פ שאחרי כן נעשה בן חדש וכן לבכורות משם ואילך דכיון דבאותה שעה לא מפקיע גם לדורות כדדריש בסמוך והיו בהוייתן יהו:

ולדורות

בפטר רחם תדה רחבנא. פ״ה כיון דרחם דהך לויה הוא [אי] משרחת דלויים כולן פטורין אפי פחות מבן חדש בן לויה 🗣 פטור משמע שרג״יל הך דבן לוי בשנוים דפטר רחם ובן לוי שהוא בן חדש עד שניים דהוקשו כל הלוים כולן זה לוה ואין משמע כן ^{ון} אלא לגמרי מתרלא בשניים דפטר רחם ^{ר)} בבן לוי בשניים דפטר רחם ובן לוי שהוא בן חדש עד שניים דהוא פחום מבן חדש והרי הוא בן לוי וכיון דבפטר רחם מלה רחמנא ^{ש)} מה שהוא בן לוי משויהו לוי ואע"ם שאין אביו לוי: ואחרך שלא היה באותו מנין. ד פ"ה לא הוא ולא בהמומיו שלא הפקיעו בכורי ישראל לא לפקעו בכורה דידיה משמע שרולה כמו כן להקשות דלא לפקע בכורת עלמו וא"א לומר כן דלא היה אהרן בכור דמרים גדולה ממנו ג' שנים כדאמר במדרש וריש פ' שמות] כמו שהיה אהרן גדול ממשה ג' שנים וא"ת מאי קשה ליה מאהרן טפי מג' מאות בכורים של לוים שלא נמנו בהדי כ"ב אלף כדלקמן ויש לומר נהי דלענין כ"ב אלף לא נמנו משום דדיו לבכור שיפקיע עלמו מכל מקום נמנו במנין לוים אבל אהרן לא נמנה כלל:

מנה שמום דאות לפרוסי מותרי דפורה בו כמה פעמים דאיירי גבי פטר חמור דהכי אמרי׳ עלה בסמוך וא״ת ואביי מה יתרץ אמאי לא פטרי׳ להו מבכור בהמת טהורה מהאי ק״ו ואין לומר דהדר ביה גבי פטר חמור דהכי אמריי עלה בסמוך ואית ואביי מה יחרץ אמאי לא פטרי להו מככור בהמת טחורה מהאי קיד ואין לומר דהדר ביה
אביי מקוי דרבה דהא בסמוך אמרי איל רב ספרא לאביי לדירך דאמרת וכוי משמע שעמד בדיבורו וייל דאביי סבר [דלא הוי] מק"ז גמור
לענין פטור במהה מהורה של לוים דאפי פטור שיים של ישראל במדבר לא של לוים עצמן דכוץ דהזי להקדש בקרושת הגוף להקריב
הקב"ה חפץ בלוים כי בעבודת קרבן לא תפקע קדושת בכורתם לפי שהשם ירצה בקרבנם אבל גבי פטר חמור דלא חזי להקרבה דליכא
שהוקם המשכן קרבו בכורות וכתב ז, דר"א לבחירות שנולדו מכאן ואילך אבל בכורות שהיו בשעת המנין בחומש הפקודים היו פטורים מכל
שהוקם המשכן קרבו בכורות וכתב ז, דר"א לבחירות שנולדו מכאן ואילך אבל בכורות שהיו בשעת המנין בחומש הפקודים היו פטורים מכל
בכור במהם מחורה דבתמון של (עישראל) (לוים) יפטר אותם זא ליכא למימה הכי דרא בתר הכי קאמר דכאותו אילך אידש דמשמע
בלא הפסק מאותו ואילך שהוקם המשכן אלמא משמע שלא היו פטורים גם אותם שהיו במנין ועו"ק דהא רוצה למינמר לקמן שעה מדורות
לגבי שה א"כ נימא דוקא שעה דומיא אד אדורות לא היו מטורים.
לגבי בשים דלוים פטור מטורי חמוריהם דישראל וא"כ כיון דגמרי שנה מדורות לגבי שה א"כ נימא דוקא שעה דומיא אד אדרות לא ביה יו שרא מה א"כ נימא דוקא שעה ודמיא צדי בסרה לי היו הלבוד א מים שעת נמי אצד, בדא הוו ליה למנדא מ"א מומא לא צדה ליה לא אר מה מירי ציחר בי וריבי ב"ר ביורי לבבי לשים ולנים פסוד פטרי והמודיהם דישואל ואיל כיון דגמרי שמו מדודות לגבי שה איל נימא דוקא שמר ודמות דודות למבי בהמה טהורה אף שעה נמי אע"ג דקא דחי ליה תלמודא מ"מ משום האי טעמא לא דחי ליה אלא מכח פירכא אחרת לכן נראה למורי הר פרץ ז"ל דודאי בהמתם של לודים לא פטרו רק בהמה טמאה וכיח, מאי מק' רבא לאביי הכי קאמר רבא כיון דחזונן רשה של לורם מפקעה פטר חמור של ישראל ומשוי ליה שהוא מותר בהנאה רפטר חמור קודם שיפדה אטור בהנאה כרי יהודה דהכי קיי"ל ובשביל אותה הפקעה לא נכנסה בהמה טהורה דלוים בשום קדושה ובשום איטור א"כ כמו כן יש לנו לומר דבהמה טהורה של לוים הפקיע קדושת בכור בהמה

ניפטרו אלטהו וען לא עטה. כו'. משום דכתים אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטהורה תפדה: אלא אמר רבא. הכי קאמר וכו' אשכתן אדם דפטור בכורי לוים מק"ו תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטהורה תפדה: אלא אמר רבא. הכי קאמר וכו' אשכתן אדם דפטור בכורי לוים מק"ו שפטור מז הבכורה שאילו היתה היא זכר והיה ככור היה פטור אף בנה נמי בא מאותו רחם שהיה פטור מז הבכורה אם היתה זכר: שפטרה מן הבכורה שאילו היתה היא זכר והיה בכור היה פטור אף בנה נמי בא מאותור רום שהיה פטור מן הבכורה אם היתה זכר: ואהרן שלא היה במנין הלוים של כ"ב אלף לא ליפקע בכור שלו במדבר הואיל ולא מפקע: למה נקוד על אהרן שבחומש הפקודים. דכתיב כל פדרי הלוים אשר פקד משה ואהרן ובעיר שלא היה באותו מנין דכל נקודה בא למעוטי הוקשו הלוים כולן זה לזה. כשם שבן חדש דפטר פטור בכורו כך פחות מבן חדש דלא פטר פטור נמי בכורו וה"ה לאהרן דלא פטר פטור נמי בכורו: וזה אחד מהן. מכ"ד והכחנים הלוים מה מצינו כאן בפירוש דכהנים איקרו לוים אף היכא דכתיב לוים לתודייהו משמע נמי הכהנים: ולדורות מגלן.

והכהנים הלוים מה מצינו כאן בפירוש דכהנים איקרו לוים אף היכא דכתיב לוים לחודייהו משמע נמי הכהנים: ולדורות מגלן. לא נכנסה בחמה מהורה דלוים בשום קרושה ובשום איכו בין כין כו לו לומר דבהמה שהורה של לוים הפשיע קרושה ובשום איכו היא קדושת הגוף מ"א אין לחלק אלא היכא דבקרושת דמים המחללת על דבר של חולין דהורה והוי הוי היא המפקיע שלא מטעם לו כלס בקרושה התוף מים לי דכינים לקרושה הגוף מ"א ש"ין להלק והכי פריך רבא ליפטרו הלוים אפ" מבהמה (שהורה) לא הפקיע שלא מטעם אני בין בהמה טהורה הויי שות וכוי פ"ה דהא בהמה טהורה וכוי וקשה דבפ" החומש פ" בקונטרס אם נפטרו פטרי המורים דישואל מק"י א"ב אלים קדושת הגוף לא שייך לומר ק"ו עכ"מ. עוד מצאתי בג"י וא"ת ואביי אמאי לא עביד ק"ו בטהורה וי"ל דלא ניתן לידרש גבי טוהורה דויק אבי שיטת הקונטרס אפ" דבמה מהורה בוקש הבק לוים בהמה בהנה לא מיל לוים בהמה לוכן למי בהמתן שייך בהו קדושת מובר בהמת סהונה לוים אפשל ביון ללים עצמן קריבין לצד מזבה יותר משום למוב בהמת כחנים וליום יותר מגבי ישראל לפן נורא ביותר לא מייר בלוים צד מובח לא מצייו בלוים באל מובר"פ ז"ל לא מצינו בשום מקום משום דשייך בלוים צד מובח מורה ביותר לא נהירא לא יומר"פ ז"ל לא מצינו בשום מקום משום דשייך בלוים צד מובה מהור הדשוא לא מובר"פ ז"ל לא מצינו בשום מקום משום דשייך בלוים צד מהמה מהורה השראל לא מופעע נמי של לוים עצמן קריבין לצד מזבה וותר מישראל אבל ב"ב בהמת סהונים ולוים יותר מבבי בהמת סהורה של ישראל וזה התירוץ לא נהירא למוהר"פ ז"ל דלא מצינו בשום מקום משום דשייך בלוים צד מובה של ולוים מכח הק"ו דישראל אבל גבי בהמה טהורה דווקא בבי בהמה טמאה התופעת הביות הלוים עצמן היום של לוים איכא למילף למיפטר במה מוציל אבי במהם טהורה הדוקא בבי בהמה טמאה התופעת הביותר של ישראל אל הוופעת במור המוני מון אליום במרה במורה מורה במור מהור מלו היום במור המון אל היום במור הוים של לוים מכר הק"ו היישות היום ואל היה באור מנון וא"ת דאה"צ ו"ל דהיה לו בפבר התם של לים הלבך מה שהוא בל להים בסור המום אלוים בסור המום אלוים בסור המום אלוים בסור המום ללום בסור בכורה הלוי בפטר רחם של לים בלרם מה של לים מלים להום של לים בלרם המהון של לים בכור בהם מאור היום לא הים בכור הם מלה לום בכור המלה בכור המום לבור בכורה תלוי בפטר רחם של לים מה ברום הלבן מה שהום במום להים במום במום למום במום במום

ועוד אם איסא. דדרשינן קל וחומר גבי בהמה מבכור בהמה טהורה נפטרו לוים דהא בהמה טהורה דידהו הפקיעה בהמת ישראל: אלמה סנן כו'. בפרק שני (לקמן דף יג.): אלא אמר רבא. גבי בהמה לא דרוש רבנן קל וחומר מדאינטריך לאקושי בכור בהמה טמאה

לבכור אדם דכל שאינו בבכור אדם אדם

וכיון דרחם דהך לויה הוא אולינן אחר האם לענין ה' סלעים אי משכחינן דכולן לוים פטורין אפילו פחותין מבן חדש שהיו במדבר שלא הפקיעו בן לויה נמי פטור: ואהרן שלא היה באותו מנין. לא הוא ולא בהמותיו שלא הפקיעו את בכורי ישראל לא יפקע פטרי חמורים איפריקו מיובתה: כולהו השתה .15 כוכשו : דידיה

אינו בבכור בהמה טמאה כדלקמן שמע מינה גבי בהמהי לא אמייהב למדרש האי קל וחומר והכי קאמר מתניתין כהנים ולוים פטורין הן עלמן מפדיון הבן מק"ו: אם הפקיעה. קדושת פשוטי הלוים את קדושת בכורי ישראל במדבר דין הוא שתפקע קדושת בכורה שבהן כדאמר לקמן [ה.] בכורי הלוים לא הפקיעו אלא עלמן: בהמה טמחה מנח לן. דנפטרו כהנים מפטר חמור: כל שחינו בבכור חדם. כגון לוים וכהנים דנפטרו מק"ו: לדידך דאמרת בהמתם. דאבהמה נמי קא דריש ק"ו: כן לוי דהוה ליה שה. במדבר דאפקע פטרי חמורים שהיו (לו) במדבר: בין לדידך ובין לרבת. דדרשיתו ק"ו גבי בכור דכיון דדרשת לגבי בהמה כל שכן לגבי אדם דאי לא דרשת ביה קל וחומר אדם מנא לן וכיון דדרשת איכא למיפרך לוי בכור בן חדש דחשכחן גבי פשוט בן לוי חדשח דאפקע קדושת בכורות בני ישראל דכולן מבן חדש ומעלה נמנו כדכתיב (במדבר ג) מבן חדש ומעלה ניפקע בכור עלמו ובכורי לוים בני חדש דין הוא שיפטרו עלמן מקל וחומר מפשוטי בני חדש דהפקיעו קדושת בכורי ישראל קל וחומר בני חדש עלמן: בכור פחום מבן חדש דלח אפקע. פשוט דכוותיה קדושת בכור ישראל לא יפקע קדושת עלמו ולמה לא נפדו בכסף בכורי לוים שהיו במדבר פחותים מבן חדש: לויה שילדה. מישראל לא תפקע קדושת בכור בנה דהא לא נמנו במדבר אלא זכרים אבל נקבות לא הפקיעו כלום: בפטר רחם חלה רחמנת. לבכור

וֹנ״ל כל בכורן, ב) פטרו קתני ה) [נ"ל כל בכור], ב) פטרו קחני דמשמע אינהו כל"ל. ז"ק, ג) לקמן יג., ד) ז"ל דאפקע, ה) [לקמן מו. חולין קלב], ו) יבמות פו: חולין כד: ממיד כו., ז) טהורה. ז"ק, **ה**) ונדל"ל גבי לוי פשוט בן חדשן, ט) דהה מה שחנורו בהמת לוות של ט. דהח מה שפטרו בהמת נוים שנ
ישראל מבהמת מחת בהמתן נפקא
ליה. ז"ק, י) וי"ל דרי. ז"ק,
 ס דלקמן טעם דמתני אתא לפרש
מה טעם כרי. ז"ק,
 מה טעם כרי. ז"ק, מה מעם כוי. צ"ק, () אם קדושת מה מעם כוי. צ"ק, ש) דרוות צ"ק, ש) מדלינטריך. צ"ק, ש) טורות לו כיי, לא מיק, ש) מדלינטריך. צ"ק, ש) מדלינטריך. צ"ק, ש) דלה אמר של צ"ק, ש) דלה אמר של צ"ק, ש) מדע מפוע בווצה למרן הך כוי רוס משמע שרוצה למרן הך כוי רוס משר שרוצה למרן הך כוי רוס עד שניה. צ"ק, ד) דבן. צ"ק, ש) ודו ל ביי שואל בן לוי משויה! ל"ו וה"ה בבן עד שניה. ב"ק, ד) דבן. צ"ק, ש) לויה ואע"ש כוי כצ"ל. צ"ק,

תורה אור השלם

1. קַח אֶת הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל בכור בבני ישראל ואת בהמת הַלְוּיִם תַּחַת בְּהֶמְתָם וְהָיוּ לִי הלוים אני יי: במדבר ג מה הַלְּוִים אָנִיתְּי בְּמְבְּנִים וְדְּיִוּ לְי הַלְּוִים אָנִיתְּי במדברג מה 2. כְּל פָּטִר רָחָם לְכָל בְּשְׁר אָשָר יַּלְרִיבּג לְיִי בְּאִדְם וּבְּבָהַמָה יְתָּיה לְּךְ אַךְ כְּדְה תִּבְּיָה אַת בְּכוֹר הָאָדָם וְאַת תִּבְּיָה אַת בְּכוֹר הָאָדָם וְאַת בְּבוֹר הַבְּהַמָּה הַטְּמֵאָה תִּפְּהָה: במדבר יח טו

במהבר יח טו הבקבנים הַלְּחִים בְּנֵי צְדוֹק אָשֶר שְּמֵרו אָת מַשְמֶרְת מַקְרָם בַּתְעות בְּנֵי יִשְרְאל מַעלי הַמָּה יִקְרָבו אַלִּי לְשְרְתְנִי וְעַמְדוֹ לְפָנִי לְהַקְרֵב לִי הַלְב הַב צְאוֹ אָלֹדִים: הַב נְאַם אַרֹנְי אָלֹדִים:

הגהות הב"ח (א) גם' כהנים ולוים פטורין:

מוסף רש"י

ודה אחד מהן. זה מפורש מכולן לכך נקיט ליה כמילמיה (המפרש תמיד כז.), והכהנים הלוים בני צדוק. דע"כ לדוק כהן הוי וקרי להו לבניו לוים על שם שמשבט לוי הת ואני שמעתי לוים שמשים, כמו (כמדבר יח) וילוו עליך וגו' (חוליו

רבינו גרשום קס״ד השתא הלוים גופייהו . קאמרינן אם פטרו פטרי חמורי ישראל במדבר כדכתיב ואקח את הלוים תחת כל בכור וגו׳ את האים המחוד כל בכוז הגודין הוא שיפטרו פטרי חמורים של עצמן. וקא מתמה גמרא וכי אינהו גופייהו לוים פטור מפטרי חמורים במדבר: אדם אדם פטר. שבן לוי היה פוטר אום פטו. שבן לדר וויוו פוטו בכור אדם של ישראל ובהמתן כבשים שלהן פטרו פטרי חמורי ישראל דכתיב קח את הלוים תחת כל בכור וגר': אמר אביי הכי קאמר תריץ מתני׳ ל) פטורין בהמתן מק"ו אם הפקיע בהמתן וכו׳. וה"ה לאביי הן הן עצמן שהפקיעו בכורי בנ׳ הן א דין שיפקיעו בכורי בניהן של עצמן: א"ל רבא והיכי מצית עצמן: א"ל דבא היכי מצית לפרושי באם הפקיעה בהמה והא פטרו קתני ולא פטרה דמשמע דבאינהו גופייהו קא מיירי מתני': ועוד אם איתא. דפטרה בהמתן קתני כדקאמרת אפי׳ בכור בהמה טהורה נמי ניפטרו אלמה תנן לא נפטרו